

APLIKOVATEĽNOSŤ ČL. 6 ODS. 1 DOHOVORU O OCHRANE ĽUDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÝCH SLOBÔD V COLNÝCH VECIACH

V konaniach colných orgánov, týkajúcich sa povinnosti zaplatiť dovozné clá alebo poplatky, sťažovateľ nepožíva záruky vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 230/2020 z 26. mája 2020)

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovéj a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Ing. A. M., zastúpeného advokátskou kanceláriou Prosmán a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., Hlavná 31, Tmava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Pavlovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžfk 32/2018 z 29. januára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Ing. A. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :**I.****Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2020 doručená ústavná Ing. A. M. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžfk 32/2018 z 29. januára 2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažností vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) domáhal zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1700401/1/1358383-2/2016 z 20. septembra 2016, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Colného úradu Košice (ďalej len „colný úrad“) č. 928345/2016 z 26. mája 2014 (ďalej len „rozhodnutie colného úradu“). Označeným rozhodnutím colného úradu bol sťažovateľovi dodatočne vymeraný colný dlh v zmysle § 220 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „colný zákon“) a uložená povinnosť uhradiť colný dlh v sume 2 633 753 Sk na základe vykonanej daňovej kontroly.

3. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 S 119/2016 z 23. novembra 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol.

4. Sťažovateľ podal proti označenému rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť, o ktorej najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že kasačnú sťažnosť meritórne zamietol.

5. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti ústavnému súdu podrobne opisuje skutkové okolnosti prípadu, všetky svoje námietky a argumentáciu, ktorú uplatnil v konaní pred colnými orgánmi a v konaní pred súdmi. Tvrdí, že vo veci konajúce colné orgány a súdy nesprávne vyhodnotili ním vznesenú námietku premlčania (preklúzie) práva vyberať a vymáhať nedoplatok colného dlhu vymeraného rozhodnutím colného úradu č. 66/2001Ke-M/MC z 15. januára 2001, ktorú vzniesol podaním z 29. februára 2016, a to formou doplnenia odvolania proti rozhodnutiu colného úradu (č. 928345/2016 z 26. mája 2014, pozn.). Sťažovateľ považuje rozhodnutie colného úradu č. 66/2001Ke-M/MC z 15. januára 2001 za nezákonné a nulitné (pretože adresátom tohto rozhodnutia bol označený neexistujúci subjekt, pozn.). Najmä však spochybňuje názor colného úradu, ako aj krajského súdu, že prekluzívna lehota stanovená v § 220 ods. 5 colného zákona začína plynúť od konca roku, v ktorom bola ukončená následná kontrola, a tvrdí, že uvedená lehota by sa mala počítať od konca roku, v ktorom vznikol colný dlh.

6. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho ústavnej sťažnosti rozhodol nálezom v tomto znení:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Sžfk/31/2018 zo dňa 29. januára 2020 bolo porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Sžfk/31/2018 zo dňa 29. januára 2020 a zároveň vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy konania v sume 354 Eur...“

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrh, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

13. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie právnych predpisov s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

14. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 331/04, III. ÚS 156/06, II. ÚS 442/2014) ďalej vyplýva, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o

základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

15. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

16. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej aj „ESLP“) rozsudok vo veci Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33] vyplýva, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu. Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený vo svetle okolností prípadu (rozsudok vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené argumenty (rozsudok vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (rozsudok vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce [rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku (č. 2) z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84; tiež S.C. IMH Suceava S.R.L. proti Rumunsku z 29. 10. 2013, sťažnosť č. 24935/04, bod 40]. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (už citovaný Moreira Ferreira, bod 85; tiež rozsudok vo veci Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

III.

Samotné posúdenie vecí ústavným súdom

17. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

18. Prv než ústavný súd pristúpil k preskúmaniu sťažnostných námietok, považoval za nevyhnutné vysporiadať sa s nepresne formulovaným petitom sťažnosti. Sťažovateľ v úvode

sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom v prvom bode petitu žiadal vysloviť porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti a tam uvedenej argumentácie (absencia argumentácie vo vzťahu k základnému právu nebyť odňatý zákonnému sudcovi upravenému čl. 48 ods. 1 ústavy, pozn.) je nepochybné, že pri formulovaní petitu došlo k chybe v písaní, preto ústavný súd predmet tohto konania ustálil tak, ako je to uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia, bez toho, aby sťažovateľa vyzval k odstráneniu tejto nezrovnalosti.

19. Sťažovateľ predovšetkým namietal porušenie svojich procesných práv, teda základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bez toho, aby v prípade čl. 48 ods. 2 ústavy identifikoval, ktoré parciálne právo z práv upravených v čl. 48 ods. 2 napáda. Táto skutočnosť vo väzbe na absenciu konkrétnej argumentácie, na základe ktorej by bolo možné jednoznačne určiť, ktoré parciálne právo malo byť porušené, má za daných okolností závažné procesné následky.

20. Ústavný súd konštatuje, že obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde je povinnosť sťažovateľa uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Keďže sťažnosť v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, ako ani konkretizáciu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 ústavného súdu vzhľadom na jeho kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však samotnej podstaty návrhu (m. m. I. ÚS 155/2019).

21. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

22. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

23. Keďže predmetná sťažnosť v predloženej podobe vo vzťahu k namietanému bližšie neidentifikovanému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a to kvalifikované odôvodnenie, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

24. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti v rámci sťažnostných námietok podstatná.

25. Sťažovateľ namietal nesprávne vyhodnotenie jeho námietky premlčania opísanej v bode 5 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

26. Podľa § 220 ods. 4 colného zákona ak sa vymerala suma cla nižšia, ako je suma cla, ktorá zodpovedá colným predpisom, colný orgán vymeria sumu cla, ktorá sa má vybrať alebo ostáva na vybratie dodatočne, a to do troch kalendárnych dní odo dňa, v ktorom sa o tejto skutočnosti dozvedel.

Podľa § 220 ods. 5 colného zákona colný dlh je možné dodatočne určiť do troch rokov od roku, v ktorom bolo možné sumu cla podľa odseku 4 prvýkrát vymerať.

27. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd nesprávne vyhodnotil námietku premlčania (preklúzie) na samotné dodatočné určenie colného dlhu podľa § 220 ods. 5 colného zákona. Argumentuje tým, že pokiaľ by platil výklad tejto normy, tak ako bol aplikovaný najvyšším súdom v jeho prípade, potom bolo by možné vykonať kontrolu aj po 50 rokoch a na základe jej výsledkov by bolo možné vymerať sumu cla a následne určiť colný dlh.

28. Najvyšší súd k námietke sťažovateľa v bode 17 odôvodnenia svojho napadnutého rozhodnutia uviedol, že o dodatočnom vymeraní colného dlhu mohol colný úrad v zmysle § 220 ods. 4 colného zákona rozhodnúť až po zisteniach vykonaných následnou kontrolou v zmysle § 86 colného zákona, ktorá bola skončená v roku 1998. Teda bolo možné dovyrubiť colný dlh a prvýkrát vymerať v roku 1998, preto prekluzívna lehota podľa § 220 ods. 5 colného zákona uplynula 31. decembra 2001. Rozhodnutie colného úradu o dovyrubeaní colného dlhu sp. zn. 66/2001/KE/M/NC z 15. januára 2001 bolo vydané v zákonnej lehote, pričom sťažovateľ si toto rozhodnutie osobne prevzal 3. mája 2001. Sťažovateľ toto rozhodnutie nenapadol odvolaním, preto nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2001. Najvyšší súd ďalej v bode 18 odôvodnenia konštatoval, že toto rozhodnutie napriek snahe sťažovateľa zvrátiť jeho účinky nestratilo právoplatnosť.

29. Ústavný súd konštatuje, že výklad do úvahy prichádzajúcich noriem colného zákona rešpektuje právnu úpravu, je zrozumiteľný a zároveň rešpektuje pravidlá formálnej logiky. Aplikovanú právnu úpravu nebolo ani podľa názoru ústavného súdu možné vykladať tak, ako sa domáhal sťažovateľ, že právo na dodatočné vymeranie colného dlhu, ktoré bolo vymerané za rok 1993, by zaniklo 31. decembra 1996, pretože by došlo k výkladu zákona contra legem, ktorý by zároveň založil aj jeho protiústavnosť. Najvyšší súd správne upozornil, že nedoplatok netvorí celú sumu colného dlhu, ale len dovymeranej časti colného dlhu a táto bola dodatočne vymeraná rozhodnutím colného úradu sp. zn. 66/2001/KE/M/NC z 15. januára 2001. Takisto najvyšším súdom formulovaný názor (v bode 16 odôvodnenia napadnutého rozsudku), že začiatok plynutia premlčacej lehoty nemožno stotožniť s oznámením colného orgánu o začatí konania o colnom dlhu a že prekluzívna lehota začína plynúť dňom ukončenia následnej kontroly, pretože až vtedy je možné sumu dodatočného cla vymerať, možno považovať za racionálny, vychádzajúci z predmetnej úpravy.

30. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd nedospel k záveru, že by v okolnostiach veci došlo k neústavnému výkladu dotknutých právnych noriem tak, ako to tvrdil sťažovateľ, práve naopak, vo veci konajúce súdy aplikovali pomerne jednoznačne formulované ustanovenia colného zákona, ktoré ani iný racionálny výklad nepripúšťali.

Podľa predmetnej právnej úpravy zákonodarca viaže počiatok plynutia 3-ročnej lehoty na moment, keď bolo možné sumu dodatočného cla vymerať (§ 220 ods. 5 colného zákona) a ten je legislatívnym odkazom viazaný na okamih, keď sa colný orgán o skutočnostiach, že sa vymerala suma cla nižšia, než mala, relevantným spôsobom dozvedel, čo je spravidla po ukončení kontroly.

31. Ústavný súd si síce uvedomuje neobvyklú konštrukciu behu lehoty podľa § 220 ods. 5 colného zákona, avšak v okolnostiach sťažovateľovej veci argumentáciu sťažovateľa,

spočívajúcu na výklade behu tejto lehoty (argumentum ad absurdum), nebolo možné akceptovať. V okolnostiach sťažovateľovej veci išlo o vymeranie colného dlhu v colných konaniach za roky 1993, 1994 a 1995 a colný úrad na základe kontroly ukončenej v roku 1998 zistil skutočnosť, na základe ktorej v zákonnej lehote dodatočne vymeral clo.

32. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že rozhodnutie colného úradu je nulitné z dôvodu, že adresátom rozhodnutia bol označený neexistujúci subjekt, ústavný súd konštatuje, že táto námietka je vágna a nekonkrétna, sťažovateľ k nej nič bližšie neuviedol. Naopak, z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že rozhodnutie colného úradu mu bolo doručované prostredníctvom pošty na v tom čase známou adresu, ale sťažovateľ si ju neprevzal, preto mu bola doručená prostredníctvom Celného úradu Praha V a sťažovateľ si toto rozhodnutie osobne prevzal 3. mája 2001 (bod 19 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd hodnotí aj túto námietku sťažovateľa za neopodstatnenú.

33. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v napadnutom rozsudku dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

34. Ústavný súd preto konštatuje, že dôvody napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajú zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Sťažovateľom prezentované argumenty podľa názoru ústavného súdu relevantne nespochybnili ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov najvyšším súdom. Ústavný súd s ohľadom na uvedené dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť v tejto časti bolo potrebné podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

35. Sťažovateľ taktiež namietal porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

36. Ústavný súd k tejto časti ústavnej sťažnosti konštatuje, že právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych orgánov v colnom konaní. Európsky súd pre ľudské práva k aplikácii čl. 6 ods. 1 dohovoru na takéto prípady judikoval vo veci EMESA SUGAR N. V. proti Holandsku z 13. januára 2005 (sťažnosť č. 62023/00), že v sporoch týkajúcich sa otázky, či sú alebo nie sú splatné clá alebo poplatky za dovážaný tovar, nestačí preukázanie, že spor je „peňažný“, aby prilákal uplatniteľnosť článku 6 ods. 1 v jeho „občianskej“ časti, keďže práva a povinnosti jednotlivca nemajú nevyhnutne občiansky charakter. Keďže clo alebo poplatky za dovážaný tovar vo svojej podstate spadajú do oblasti daní a daňové záležitosti sú stále súčasťou tvrdého jadra výsadných práv verejnej moci, pričom verejná povaha vzťahu medzi daňovníkom a spoločenstvom zostáva prevládajúca, Súdny dvor sa domnieva, že daňové spory vrátane sporov týkajúcich sa určenia dovozných ciel alebo poplatkov nepatria do rozsahu občianskych práv a povinností, a to napriek peňažným účinkom, ktoré nevyhnutne majú pre daňovníka (pozri mutatis mutandis, Ferrazzini v. Taliansko). [GC], č. 44759/98, § 24 – 31,

ESLP 2001-VII, a Västberga Taxi Aktiebolag a Vulic proti Švédsku (sťažnosť č. 36985/97, § 75, 23. júla 2002).

37. Výnimku z uvedeného pravidla predstavujú prípady, keď Európsky súd pre ľudské práva považuje daňové konanie (vzhľadom na povahu cieľ, uvedené platí aj pre colné konanie, pozn.) za konanie trestné (pozri rozsudok vo veci Steininger proti Rakúsku zo 17. 4. 2012, sťažnosť č. 21539/07; rozsudok vo veci Chap Ltd proti Arménsku zo 4. 5. 2017, sťažnosť č. 15485/09).

38. V danom prípade však nejde ani o uloženie sankcie, ktorá by mala preventívny a represívny charakter, tak ako to vyžaduje jedno z troch tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru a konštatovať aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru (k tomu porovnaj Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a č. 5370/72, rozsudok pléna ESLP z 8. 6. 1976, bod 82).

39. Vzhľadom na skutočnosť, že na rozhodnutia colných orgánov, ktoré sa týkajú určenia dovozných cieľ alebo poplatkov, nie je aplikovateľné právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (sťažovateľ nepožíva záruky čl. 6 ods. dohovoru), ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (podobne II. ÚS 175/2016, I. ÚS 399/2018, IV. ÚS 39/2018).

40. Keďže došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.